

מתוק מדבש

יום שישי בשעה 17.45 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)

כניסת השבת – 18.47
יציאת השבת – 19.54
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 20.36
(אופק חדרה)

שבת קודש 17.00 - שיעור 18.00 – מנחה
בית הכנסת 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
ברוכים הבאים בשבת!

שנה 11 - גיליון 443
פרשת ראה תשפ"ה

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פנתי הכנסת 'פני יוסף' ואהפתי אחי' בשעת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

וספרו שרבי מנא בקר ביום הכפורים את רבי חגי, שהיה חולה. אמר לו: צמא אני, אמר לו: שתה. חזר להתפלל, ושב כעבור שעה. שאל: מה בענין הצמאון שלך? אמר לו: משעה שהתרת לי, פג...

וכך מובן (להגיד) מה שאמרו (קדושין כא, ב') שלא התירה התורה אשת יפת תאר אלא כנגד יצר הרע. והיינו שאם תישאר באיסורה לא יוכל לעמוד כנגד היצר לפיכך התירה התורה, כדי שיקל עליו לכבוש את יצרו. **מתוק מדבש!**

שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה'... ולא יראה את פני ה' ריקם (טז, טז)

הסביר בעל ה'דברי שאול' זיע"א: בכיתת לימוד מקובל כי פעמיים או שלוש בשנה המלמד עורך מבחן לילדים כדי לבחון את ידיעותיהם והישיגיהם ובהתאם לכך ניתנים להם תעודות הערכה.

כך גם ביקש הקב"ה מעם ישראל, להגיע לבית המקדש שלוש פעמים בשנה להיראות לפני ה'. ואומרת לנו התורה שנדאג ש'לא יראה את פני ה' ריקם' אלא נדאג להגיע אליו טעונים במצוות ובמעשים טובים. **מתוק מדבש!**

ופצנין 'לימאד' מילתא דפדיונותא

ויל נרמא דקורס דלימאד צרפתית. 'מה קרה?'
אלה השכנה. 'תראו' צנתה האשה 'אנחנו הולכים'
אלא ת'נאקת יהודי'ה מצרפת, וכשהיא תדא ותתחיל
דדבר אנחנו פועל רוצים להביא אותה'...

איש כמתנת ידו כברכת ה' א-לוקיך אשר נתן לך (טז, יז)

ביאור נפלא ראיתי בשם ה'אלשיך' הקדוש זיע"א, אבל לפני כן נקדים שאלה: כאשר אדם מקבל מתנה או טובה מחברו הוא משבח ומודה לו וכך ראוי לעשות. אבל לפני ואחרי הכל צריך לזכור כי אותו אדם הוא רק שליח של הקב"ה שלו מגיעה התודה והברכה.

ולפי זה מסביר ה'אלשיך' הקדוש זיע"א (הובא ב'לקוט דוד') את הפסוק כך: 'איש כמתנת ידו' כשם שיד האדם היא רק שליח של האדם הנותן, כך גם 'ברכת ה' א-לוקיך' דהיינו כאשר ה' שולח לך ברכה הוא עושה זאת ע"י שליחים. ולכן מעבר להבעת התודה לאדם שהיטיב לך, עליך לשאת תודה לה' א-לוקיך על הטובה והברכה שנתן לך. **מתוק מדבש!**

שמר ושמעת את כל הדברים האלה אשר אנכי מצוך למען ייטב לך ולבניך אחרך עד עולם כי תעשה הטוב והישר בעיני ה' א-לוקיך (יב, כח)

רש"י: 'הטוב' - בעיני השמים 'והישר' - בעיני אדם
בענין זה להלן סיפור מופלא (הרב אוחנה שליט"א בשיעורי השבועי בביהכ"נ מוסאיוף הובא ב'דרשו'):
אחיו של הרב אוחנה שליט"א המתגורר בעיר נתניה שאל

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה (יא, כו)

מסופר על תלמיד שתפס פרפר בידו, פנה למורה ושאל 'האם המורה יכול לדעת מה יש לי ביד?' אמר לו המורה 'יש לך פרפר'. שאל התלמיד: 'האם הפרפר חי או מת?' והוא תכנן שאם המורה יאמר חי הוא ימחץ אותו. אמר לו המורה 'אתה תקבע אם הפרפר יחיה או ימות' לפי זה מתפרש הפסוק כך: 'ראה' ר"ת רבבותי אלול הגיע ובחודש הזה 'אנוכי' דהיינו מידת ה'אנוכיות', דהיינו עד כמה האדם מוכן לבטל את רצונו מול רצון הא-לוקים, היא תיקבע האם הוא יזכה בראש השנה השנה של ברכה או להיפך חלילה. **מתוק מדבש!**

רק חזק בלבתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש (יב, כג)

רש"י: לא בא הכתוב אלא להזהירך וללמדך עד כמה אתה צריך להתחזק במצוות: אם הדם שהוא קל להשמר ממנו, שאין אדם מתאוה לו, הוצרך לחזקך באזהרתו, קל וחומר לשאר מצוות ויש לשאול: מדוע באמת יש צורך להזהיר על אכילת דם? כותב ה'שפתי חכמים': לפי שהיצר הרע של אדם מסיתו תמיד להעבירו על דעת קונו, הלכך אפילו מצוות קלות צריכים חיזוק.

הבנתם איך עובד היצר הרע? מה שאסור לך הוא יפתה אותך ואפילו אם הדבר הזה הוא מגעיל כמו דם, ברגע שהתורה אסרה אותו הוא יסית אותך להיות תאב אליו. ולכן מסיקה הגמרא (קידושין לא, א') שגדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה, כי זה שאינו מצווה פחות 'מתמודד' מול הסתות היצר הרע - כי הוא (היצר) מחפש להפיל את זה שמצווה דווקא

ובענין זה מסופר על רבי חיים קנייבסקי זצ"ל שהוזמן לשמש כסנדק בברית מילה בנתניה שהייתה אמורה להיערך ביום הושענא רבה. רבי חיים פנה לחמיו הרב אלישיב זצ"ל והתייעץ אתו האם להיענות להזמנה או לא. הסיבה - הוא חשש שכיוון שבלילה הושענא רבה הוא לא ישן כל הלילה אז אולי הוא ינמנם ברכב והרי אין לישון מחוץ לסוכה אפילו שנת עראי. מאידך, אולי זה דרשו 'תשבו כעין תדורו' וממילא כיוון שהרי כל השנה אדם מתנמנם ברכב בנסיעות אז אולי זה מותר.

והוסיף רבי חיים ואמר: הסיבה ששאלתי היא כיוון שאם השווער יתיר לנמנם ברכב, קרוב לוודאי שלא אתקף רצון לנמנם כי היצר הרע לא יפתה אותו לישון אם זה מותר.

וזה כמו מה שמובא בגמרא (יומא סז, א') שהאיש העתי המוליך את השעיר לעזאזל ביום הכפורים היה חולף בדרכו על פני עשר סוכות, ועל כל סוכה וסוכה אומרים לו: הרי מזון והרי מים. ואומרת הגמרא: מעולם לא הוצרך אדם לכך... ומובא בירושלמי (יומא פ"ו ה"ד) שהיו אומרים לו כן כדי ליפות (לחזק) את כחו, לפי שאין יצר הרע תאב אלא דבר שהוא אסור לו.

פעם ראש כולל אחד: 'כיצד מצליח אתה להחזיק את ה'כולל' ולשלם לאברכים מדי חודש בחודשו? הרי מעולם לא נסעת לגייס תרומות בחוץ לארץ, ואף בארץ אינך מחזר על פתחי נדיבים?'

'אתה לא תאמין למה שאני עומד לספר לך' השיב ראש הכולל וסיפר את סיפורו:

לפני שהפך לראש כולל, התגורר אותו יהודי בחולון. באחד הימים התקשרה אליו אמו, שהתגוררה בצפת, ובקשה: 'בני היקר, בוא אלי בבקשה לשבת עם המשפחה. אני רוצה לראות אתכם ואת הנכדים'

כדי להגיע מחולון לצפת, היה עלי לנסוע עם כל בני המשפחה מחולון לבני ברק, לעלות על קו 980 לצפת, ולנסוע כך במשך מספר שעות. ובחזור, במוצאי שבת זה יותר מורכב בגלל השעה המאוחרת שבה נחזור לאזור המרכז 'לצערי זה לא נראה לי מעשי'... הוא ענה

'יש לי הצעה עבורך' אמרה האם 'תשכור רכב מחבר, ואני אשלם לך את השכירות והדלק, העיקר שתבואו לשבת'.

הבן הסכים להצעה, ודיבר עם חבר, בעל רכב, שנוענה והשכיר לו את רכבו במחיר נמוך. הוא העמיס את משפחתו על הרכב, וכך נסעו בניחותא לצפת.

לאחר צאת השבת עלו בני המשפחה על הרכב, והחלו בנסיעה הארוכה בדרך חזור. לפתע, הוא שם לב כי מד הדלק נמוך מאוד. כאשר לקח את הרכב ביום ששי לא היה דלק רב במכל, אך הוא הספיק לו לנסיעה לצפת, וכעת עמד מכל הדלק ממש בסמיכות לקו האדום... עוד הוא תר בעיניו אחר תחנת דלק, הבהבה נורת אזרה, ולאחריה החל הרכב לרעוד. במאמץ רב הצליח לייצב את הרכב ולעצור בצד הדרך, כאשר בראשו רצה מחשבה מייסרת על כך שלא השכיל למלא דלק כבר ביום ששי... הוא עמד חסר אונים, כשלפתע עצר לידו רכב מפואר, אשר מחלונו הציץ נהג אכפתי שהתעניין לסיבת עמידתו בשוליים.

כאשר שמע הנהג את סיפורו, אמר לו: 'אל דאגה, אני אקח אותך לתחנת דלק, שם תמלא ג'ריקן גדול וגם אשיב אותך אל הרכב, תמלא את המכל בדלק שבג'ריקן, וכך תוכל לנסוע עד לתחנת הדלק ולמלא את המכל'

היהודי עלה על הרכב, ולאחר כרבע שעה של נסיעה נגלתה לעיניהם תחנת דלק. הנהג כבר התכונן להיכנס אליה, ואז אמר לו היהודי במפתיע: 'איני יכול למלא דלק בתחנה זו' 'מדוע?' התפלא הנהג 'האם רבת עם מנהל התחנה?!' 'איני יכול לומר לך' התחמק היהודי.

'אתה יודע מה? בוא נעשה עסק. אתה תספר לי מדוע אתה מסרב למלא דלק בתחנה זו, ובתמורה אני אקח אותך לתחנת דלק אחרת'.

'אשיב לך על כך בסיפור' אמר היהודי 'הייתה פעם כלה שקבלה מחמותה באירוסין טבעת יהלום יוקרתית. הכלה פגשה בחמותה הנרגשת. 'נו, איך הטבעת?!' שאלה החמות בפנים זורחות. 'מכוערת ביותר! חסרת חן לחלוטין! ענתה הכלה והשליכה את הטבעת בתיעוב.

'איך אמורה להגיב חמותה? היא פונה לבן ומכריזה: 'אין חתונה! ברוך שפטרנו ממרשעת שכזו'.

'והנמשל, הקב"ה בא למשה רבינו, ומצוה עליו: 'מתנה

טובה יש לי בבית גנזי ושבתי שמה, ואני מבקש לתנה לישראל – לך והודיעם' בנוהג אצל בשר ודם, שכשבאים לתת מתנה, מחפשים מהם החפצים להם אינם זקוקים, ואותם נותנים, אך בבית גנזיו של מלך מלכי המלכים נמצאת המתנה היקרה ביותר בעולם – שבת קדש. אדם שמחלל שבת דומה לאותה כלה מרשעת, מכיוון שהוא לוקח את המתנה הנפלאה ובוטע בה.

בתחנת הדלק הראשונה שבה עברנו, התנוסס שלט גדול שעליו נכתב: 'פתוח 24/7'. איני יכול לרכוש דלק במקום שבו בועטים ומבזים את הקב"ה'

היהודי לא ידע כיצד יקבל הנהג את דבריו, שהרי הוא עצמו מחלל שבת, אך לשמחתו הנהג לא עשה מכך עניין. כאשר הגיעו לתחנת דלק אחרת, הוא מילא דלק בג'ריקן, לאחר מכן החזירו הנהג אל רכבו, ונפרד ממנו לשלום, לא לפני שהחליפו ביניהם מספרי טלפון.

לאחר ארבע שנים, יום אחד מקבל אותו היהודי שיחת טלפון: 'זוכר אותי? קוראים לי יוסי, ואני לקחתי אותך ברכב לתחנת הדלק בדרך מצפת לפני ארבע שנים' 'בוודאי שאני זוכר', התרגש היהודי. 'במה העניין?' – 'אני רוצה להיפגש עמך בארבע עיניים במשרדי. כדאי לך להגיע!' אמר יוסי ולא יסף...

היהודי הגיע למשרדו המפואר של יוסי, והלה פתח ללא את דבריו: 'אבי נפטר, הוא היה עשיר גדול, ובעלותו היו קרקעות, קניונים ומשרדים. אך דבר אחד העיקר עליו, בצעירותו הוא היה בחור ירא שמים, אך כשהגיע לארץ היה זקוק לעבודה בכדי להתפרנס, ומכיוון שבאותם ימים הדרך לעבודה עברה דרך 'הפנקס האדום' של ההסתדרות, וקבלתו הייתה כרוכה בויתור על רוחניות, הוא מכר את הרוחניות שלו בעבורה. לפני פטירתו, החל מצפוניו של אבי לייסר אותו על שנטש את דרך התורה והמצוות, ועל כך שלא השכיל, לפחות באחרית ימיו, לשוב בתשובה.

הוא קרא לי ואמר: 'בני יקירי! בתור בן יחיד, יש לך ירושה 'כבדה' אך אני מבקש, והתניתי זאת בפני עורך דין, שתיתן מעשר מהנכסים שהורשתי לך לאדם ירא שמים אמיתי, יהודי שישב וילמד תורה, והלימוד יעמוד לי לזכות, ויהיה כפרה על כך שאני עצמי לא המשכתי לשבת וללמוד תורה.' 'ניסיתי למצוא ירא שמים אמיתי, אך לא מצאתי אדם שענה להגדרה זו. ואז נזכרתי בך! איך לפני מספר שנים לקחתי אותך ברכב, כשנתקעת יחד עם משפחתך בדרך החשוכה מצפת, ולא הסכמת למלא דלק בתחנה המחללת שבת, למרות שיתכן שהייתם נשארים תקועים על אם הדרך... אתה ירא שמים אמיתי, ולך אתן את המעשר!'

סיים ראש הכולל את סיפורו ואמר: 'מהמעשר שלו קניתי לעצמי דירת חמישה חדרים, ויש לי כסף בכדי לחתן את כל הילדים שלי בנחת. בנוסף פתחתי כולל אברכים על שמו, ואנו לומדים בו לעילוי נשמת הנפטר'

אחים יקרים! אם נדאג לעשות 'הטוב' בעיני ה' 'והישר' בעיני אדם יתקיים בנו הבטחת התורה הקדושה: 'למען ייטב לך ולבניך אחריו עד עולם'

ה' יזכנו, אמן! שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוסס בן גזרה ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל
גיסי מייכאל (מכלוף) בן לואיז ז"ל / מו"ר חמי עמרם בן רחל ז"ל
יעקב בן רבקה ז"ל / מיומון טפירו בן מו"ל טוב ז"ל
רחל (ישל) בת נעימה ז"ל – יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להעלאת:

דקל מלכה – לברכה והעלאת / סוזן בת ימנה – רפ"ש
אורי ישראל – רפ"ש / אהרון בן מסעודה – רפ"ש